

GGY343

BANKACILIK

Dr. Bahşayış FIRATOĞLU

Ankara Üniversitesi UBF Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Bankacılık İşlemleri ve Banka Yönetimi

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Bankalarının Temel İşlevleri

1. Aracılık
2. Kaynaklara akıcılık sağlama
3. Ekonomide kaynak kullanımını yönlendirme-gelir ve servet dağılımını etkileme
4. Fonların vade dönüşümünü sağlama, yatırımlara finansman
5. Kaydi para yaratma – para politikasının etkinliğini artırma

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Türleri

Çeşitli kriterlere göre sınıflandırılabilir

- Sermaye kaynaklarına göre:
  - Yerli (kamu-özel)
  - Yabancı
- Faaliyet alanlarına göre
  - Merkez bankaları
  - **Ticari bankalar (mevduat bankaları)***
  - Katılım bankaları
  - Yatırım ve kalkınma bankaları

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Mevduat Bankalarının Temel İşlevleri

1. Mevduat toplama
2. Kredi verme
3. Bankacılık hizmetleri sunma
(çek-senet işlemleri, fatura ödemeleri, havale, kambiyo işlemleri, kiralık kasa gibi)
4. Kaydi para yaratma

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Kuruluşu ve Faaliyete Geçmesi

Ticari bankaların mevduat toplayabilme ve kredi verme gibi bankacılık hizmetleri sunabilmesi için;

Bankacılık Kanununun 6. maddesi çerçevesinde kuruluş veya Türkiye'de şube açma izni alan bankaların, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır:

1. AŞ olarak kurulma (TTK hükümleri)
2. BDDK'dan Banka kuruluş izni alınması
3. BDDK'dan bankacılık faaliyeti izni alınması

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Ticari Banka Bilançosu

Bir bankanın nasıl çalıştığını anlamanın en iyi yolu bankanın varlıkları ile yükümlülüklerini özetleyen bilançosunu incelemektir.

Çift taraflı kayıt sisteminin bir gereği olarak, bilanço bilinen bir temel özdeşliğe dayanır:

$$\text{Varlıklar} = \text{Borçlar} + \text{Sermaye}$$

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Ticari Banka Bilançosu

TİCARİ BANKA BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)

1. Nakitler
2. REZERVLER
  - Zorunlu Rezerv
  - Serbest (Atıl) Rezerv
3. Diğer Bankalardaki Mevduat
4. KREDİLER
5. MENKUL KIYMETLER
  - Kamu (Tahvil, Bono)
  - Diğer
6. Diğer Varlıklar

PASİF (KAYNAKLAR)

1. MEVDUATLAR
  - > Vadesiz Mevduat
  - > Vadeli Mevduat
2. Mevduat Dışı Kaynaklar
  - > Merkez Bankasına Borçlanma (**REESKONT**)
  - > Diğer Bankalardan Borçlanma (**İTERBANK**)
  - > Uluslararası Piyasalar-
dan Borçlanma (**SENDİKASYON KREDİSİ**)
  - > Menkul Kıymetler (**Tahvil, bono ihracı**)
3. Sermaye (Öz Kaynak)
4. Diğer Pasifler

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Aktifler

- REZERVLER
  - Zorunlu Rezervler
  - Serbest Rezervler
- MENKUL KIYMETLER (Borçlanma Araçları)
  - Kamu
  - Özel Kesim
- KREDİLER
- DİĞER VARLIKLAR (ör. İştirakler: Hisse senetleri bu hesap altında izlenir)

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Pasifler (Kaynaklar)

- MEVDUAT
- MEVDUAT DIŞI KAYNAKLAR
  - Interbank
  - TC Merkez Bankası
  - Uluslararası
  - Menkul Kıymetler
- **ÖZKAYNAK (SERMAYE)**
- DİŐER PASİFLER

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Pasifler (Kaynaklar-Mevduat)

- Tasarruf sahipleri tarafından, istenildiği anda veya belirli bir vadenin sonunda çekilmek üzere bankalara yatırılan paralara “mevduat” denir
- Sadece alacak bakiyesi verir - En fazla yatırılan kadar para çekilebilir
- mevduat sahiplerinin mevduatlarını diledikleri anda geri alma hakları hiçbir suretle sınırlandırılmaz

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Pasifler (Kaynaklar-Mevduat)

MEVDUAT TÜRLERİ

Vadeye göre:

- Vadesiz: her an çekilebilir
- İhbarlı: çekmeden 7 gün önce bildirim gerekir
- Vadeli: 1 ay, 3 ay, 6 ay, 1 yıl, 1 yıldan uzun....
- Birikimli

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Pasifler (Kaynaklar-Mevduat)

MEVDUAT TÜRLERİ

Mevduat sahibine göre:

- Tasarruf mevduatı: gerçek kişilere açılan- çek haricinde ticari işlemlere konu olamayan
- Resmi kuruluşlar mevduatı –kamu kurumlarına açılan
- Ticari kuruluşlar mevduatı ticari işletmelere ve banka dışı mali kesime açılan
- Bankalar
- Diğer kuruluşlar –vakıf, dernek, uluslararası kuruluşlar, apt. yön. vs...

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Banka Bilançosu-Aktifler(Varlıklar)

- **REZERVLER:** Tüm bankalar çeşitli kaynaklardan elde ettikleri fonların bir kısmını nakit veya nakde kolayca çevrilebilen varlıklarda tutar.
- **Zorunlu Rezervler :** Yasa gereği bankalar topladıkları mevduatın belirli bir oranına karşılık gelen kısmı merkez bankasındaki bir hesapta tutmakla yükümlüdürler. Zorunlu rezervler adı verilen bu tür rezervlerin hesaplanmasında esas olan zorunlu rezerv oranı ise merkez bankası tarafından belirlenmektedir.
- **Serbest rezervler:** Bankalar serbest rezervler adı altında ek rezerv de bulundurur. Bankalar, acil nakit ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve piyasada karşılaşılabilecekleri karlı fırsatları değerlendirebilmek için, topladıkları fonların bir kısmını nakit veya nakde kolayca dönüştürülebilir varlıklarda kullanmayı tercih eder.

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

- MENKUL KIYMETLER

Bankanın gelir getirici varlıkları arasında ter alan kredilerden sonraki ikinci tür varlık, bankanın portföyünde yer alan menkul kıymetlerdir. Burada sözü edilen menkul kıymetlerin tamamı borç ifade eden tahvil ve bono türü menkul kıymetlerdir.

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

KREDİLER

- Bankalar, finansal sistemde üstlendikleri temel fonksiyon olan fon transferleri fonksiyonunu, **fon fazlası olanlardan topladıkları fonları, fon açığı olan ekonomik birimlere aktararak** yerine getirirler. Bu aktarma mekanizmalarından bir tanesi, **fon ihtiyacı olan birimlerin** çıkarttıkları menkul kıymetleri satın almak, diğeri de bunlara **kredi açmaktır**.

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

Kredi Süreci

Bankada kredi süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır;

- Müşteri Kredi Talebi ve Ön Görüşme
- Mali Tabloların Analizi ve İstihbarat
- Kredi Değerliliğinin Ölçülmesi ve Kredi Yapılandırma
- Kredi Teklifi ve Değerlendirmesi
- Belgeleme ve Teminatlandırma
- Kredi Kullandırma
- Kredi İzleme
- Kredinin Kapanması

INTERNATIONAL
VALUATION
STANDARDS
COUNCIL

RICS

